

saa længe som muligt med at skaffe den logerende Hyre, for at dennes opsparede Penge, efterhaanden som Dagene gik, kunde tilfalde Værten som Betaling for Opholdet. Naar saa Sømanden havde opbrugt sine Penge og var blevet afhængig af Værten, blev han ofte tvunget til at tage en Hyre, han under andre Omstændigheder ikke kunde være tjent med. Det er indlysende, at disse Forhold var meget mislige for Søfolkene, ligesom de ogsaa var ganske utilfredsstillende for Rederne, der ofte forgæves søgte Mandskab, fordi Hyrebasserne saa deres Fordel i at beholde Søfolkene i Land.

De ovenfor skildrede uheldige Forhyringsforhold søgte man at raade Bod paa ved Lov Nr. 67 af 12. April 1892 om Forhyringsagenter m. m. Faa Dage forud for denne Lov — nemlig den 1. April 1892 — var Søloven udfærdiget, der ophævede Loven af 12. Maj 1871 om Forhyring af Søfolk, efter at de heri indeholdte Bestemmelser ialt væsentlig uforandrede var optagne i Sølovens fjerde Kapitel.

De nugældende Bestemmelser angaaende Forhyringsspørgsmaalet indeholdes dels i den endnu gældende Lov om Forhyringsagenter af 12. April 1892 dels i Sømandsloven af 1. Maj 1923, ved hvis Ikrafttræden bl. a. Sølovens fjerde Kapitel blev ophævet.

Loven af 12. April 1892 om Forhyringsagenter var som ovenfor berørt direkte rettet imod de saakaldte „Hyrebasser“, hvis Virksomhed navnlig efter Vaterskout-Institutionens Ophævelse var blevet meget generende for de Søfarende. Med Ikrafttrædelsen af den paagældende Lov ophørte Forhyring af Søfolk i København og paa de Steder udenfor København, hvor Loven blev anvendelig, med at være frit Erhverv, idet Forhyringen forbeholdtes særlige af det Offentlige dertil autoriserede Agenter, der udøver deres Virksomhed under en Statskontrol, som dels gaar ud paa at sikre de hysesøgende og Rederne imod, at der afkræves dem mere end et rimeligt fast Vederlag for den ydede Bistand, dels sigter til at skabe Sikkerhed for, at Forhyringen sker under tilbørlige Forhold og med Varetagelse af alle de deri interesseredes Ret. Denne Ordning betegnede en stor Forbedring, idet den afhjalp mange af den foregaaende Tids mest iøjnefaldende Ulemper. Ordningen er dog langt fra ideal; det indrømmes vistnok fra alle Sider, at den endnu lider af visse Mangler, og Gang paa Gang er der fremkommet offentlige Angreb paa hele den bestaaende Forhyringsordning, og ganske særligt er der klaget over For-

holdene i København hvor langt det overvejende Antal af Landets samlede Forhyringer foregaar.

Som Følge af saadanne Klager har Spørgsmaalet om en mere betryggende Ordning og da navnlig Spørgsmaalet om Statsforhyring allerede tidligere været fremme, og efter at Princippet om Statsforhyring som fornævnt er bleven knæsat ved det ovenfor nævnte Udkast til Konvention om Forhyring, der vedtoges paa Konferencen i Genua i 1920, lod Regeringen paany Sagen undersøge ved et dertil nedsat Udvalg, der i April 1921 afgav den som Bilag 2 optrykte Betænkning med dertil knyttet Udkast til Lov om Oprettelse af Statsforhyringskontorer, hvilket Udkast med nærmere Udformning og mindre Ændringer har kunnet udgøre Grundlaget for det foreliggende Lovforslags Bestemmelser om Forhyring.

Med Henblik paa Lovforslagets andet Hovedformaal, en Sammenfatning af Lovreglerne om Forhyringsvæsen og Mønstring, skal bemærkes, at de Lovbestemmelser, der er bestemmende for Stiftelsen af Skibsmandskabets Tjenesteaftale og for dets civile retlige Forhold i det hele samt den dermed sammenhørende Kontrol fra det offentlige Side, forinden Emanationen af Sømandsloven af 1. Maj 1923 i Virkeligheden fandtes spredt i Loven om Mønstring af Skibsmandskab (1872), Søloven (1892), Loven om Forhyringsagenter (1892) og Loven om Værnepligt (1912). Dette ejendommelige Forhold har sin naturlige Forklaring gennem den Omstændighed, at adskillige af de herhen hørende fundamentale Bestemmelser — saasom Reglerne om Skibsbemandingslister, om Søfartsbøger og om Mandskabets Mønstring — som ovenfor antydet i sin Tid er tilvejebragt udelukkende af udskrivningsmæssige Grunde og senere er forblevet staaende paa de forskellige oprindelige Lovsteder uden Hensyn til, at Bestemmelsernes udskrivningsmæssige Karakter i stadig højere Grad traadte i Baggrunden i Sammenligning med den Betydning, som efterhaanden maatte tillægges disse Bestemmelser i Henseende til sønæringsmæssige og almindelige søfartsmæssige Formaal.

Sølovsrevisions-Kommissionen af 18. Februar 1919 havde under sit Arbejde med Tilvejebringelsen af Udkastet til Sømandslov sin Opmærksomhed henvendt paa disse Forhold, der paa forskellig Maade medførte Ulemper, og paa Kommissionens Initiativ blev i Erkendelse heraf bl. a. Grundbestemmelserne om Søfartsbøger og Skibsbemandingslister lovfæstet ved Sømandsloven, hvor de rettelig maa høre hjemme.